

ע"פ 3190/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 3190/21

לפני: כבוד הרשמת שרית עבדיאן

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה לעיון בתיק מטעם נפגעי העבירה

החלטה

1. נגד המערער הוגש כתב אישום בעקבות תאונת דרכים שאירעה ביום 11.11.2017 כאשר נהג ברכבו, ושלמרבית הצער בעקבותיה מצאה אחת הנוסעות את מותה ושאר נוסעי הרכב, וביניהם המערער, סבלו מפגיעות קשות. המערער הורשע בבית המשפט המחוזי בעבירות המתה בקלות דעת ונהיגה בשכרות, גרימת חבלה של ממש ועבירות תעבורה נוספות. המערער הגיש בבית משפט זה ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי ובצידו בקשה לעיכוב ביצוע.

2. נפגעי העבירה פנו בבקשה לעיון בכתב האישום, בבקשה לעיכוב ביצוע ובתשובה לה. המשיבה העבירה לנפגעי העבירה עותק מכתב האישום (בשים לב להוראות סעיף 9 לחוקזכויותנפגעייעבירה, התשס"א-2001 (להלן: חוקזכויותנפגעייעבירה) המקנה לנפגעי העבירה זכות לעיון בכתב האישום, וכן הבהירה כי לא הוגשה תשובה לבקשה לעיכוב ביצוע. בנוסף, המשיבה הסכימה להעברת עותק מהבקשה לעיכוב ביצוע לידי נפגעי העבירה, ואילו המערער התנגד לכך. לטענתו, חוקזכויותנפגעייעבירה אינו מקנה לנפגעי העבירה את הזכות לקבל לעיון עותק מהבקשה לעיכוב ביצוע, וכי בבקשה זו מצויים פרטים רבים באשר למצבו הרפואי שחשיפתם עלולה לפגוע בזכותו לפרטיות.

3. לאחר שעיינתי בבקשה, בתשובות לה וביתר המסמכים שהובאו לפניי הגעתי לכלל דעה כי דין הבקשה להתקבל.

4. בפתח הדברים אציין כי מאחר שהערעור אינו מופנה נגד רכיבה פיצויבפסק הדין, הרי שנפגעי העבירה אינם צדפורמליל. עם זאת, אינכם כדילמנועמהם אתהעיון המבוקש, וכפי שהובהר לאחרונה בהחלטתו של כב' הרשם ר' גולדשטיין בע"פ 6697/20 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 4 (5.8.2021) (להלן: עניין פלוני) בקשת עיון של נפגעי עבירה יש לבחון, כמקובל, בהתאם לתקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובהתאם לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003 (להלן: תקנות העיון). עוד הובהר בעניין פלוני הנ"ל כי אין בעובדה שחוק זכויות נפגעי עבירה אינו מקנה לנפגעי העבירה את הזכות לקבל לידיהם כתבי טענות המוגשים בערעור, כדילמנוע היתירות ולבקשה לעיון בכתבי הטענות מכוח תקנות העיון (שם, בפסקה 7).

5. משכך, אף במקרה דנן, יש לבחון את בקשת העיון מכוח המסלולה "תלת-שלבי" לבחינתה של בקשת העיון הקבוע בתקנה 4 לתקנות העיון (ראו, למשל: ע"א 1651/08 עינת' ממונה מע"מגושדן, פסקה 5 (27.7.2008)). בשלבה ראשון, נבחנתה השאלה האם יש איסור בדיון בעיון בחומר המבוקש. בשלבה שני, יש לבחון האם יש להגביל את זכות העיון בשל אינטרסים נוגדים של בעלי הדין, כגון הזכות לפרטיות או הגנה על סודות מסחריים. יש לזכור כי נקודת המוצא היא של כל אדם זכות עיון, אשר נגזרת מעיקרון פומביות הדין, וכי נטל השכנוע למנוע את העיון מוטל על בעל הדין המתנגד לעיון ובהתאם נטלה הנמקה המוטלת על מבקשה העיון והוא קליחסי. לבסוף, בשלבה שלישי, נבחנתה השאלה כיצד ניתן להגשים את מטרת העיון ותרפגיעה מידיית כתכלהאפשר בזכויות ובאינטרסים של בעל הדין שהתנגד לעיון.

6. על כך יש להוסיף כי לנפגע העבירה עומדת זכות עיון מוגברת, חזקה ונרחבת בכל הנוגע לחומריה הליך הפלילי המתנהל לבקשה שרעם העבירה שממנה נפגע, שיש בה להשליך גם על הזכות לעיון במסמכים בעלי אופי רגיש (ראו: ע"פ 4538/12 חפ"נ' מדינת ישראל (12.11.2014); ע"פ 9122/18 שקדנ' מדינת ישראל (18.6.2019); ע"פ 7323/20 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 4 (28.6.2021); רע"א 1675/21 פלוני' מדינת ישראל (9.6.2021)).

7. בענייננו, אכן, זכות הפרטיות של המערער עשויה להיפגע כתוצאה מעיון של נפגעי העבירה בבקשה לעיכוב ביצוע. לפיכך יש לאזן בין זכות הפרטיות של המערער לבין זכות העיון המוגברת של נפגעי העבירה, שבבסיסה עומדת ההכרה באינטרס הלגיטימי שלהם בהליך המתנהל נגד הנאשם ובסנקציה העשויה להיות מוטלת עליו (השוו: ע"פ 2018/20 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 15 (7.5.2020), וההפניות שם). לאחר ששקלתי את נסיבות העניין אני סבורה כי אין למנוע מנפגעי העבירה את העיון המבוקש וכי ניתן לצמצם את הפגיעה בזכות הפרטיות של המערער באמצעות התחייבות מטעם נפגעי העבירה שלא לפרסם כל מידע העולה מהבקשה לעיכוב ביצוע, אלא אם כן יינתן אישור של בית המשפט.

8. אשר על כן, נפגעי העבירה יפקידו במזכירות בית המשפט התחייבות בכתב לפיה הם יימנעו ממסירת פרטים המוצגים בבקשה לעיכוב ביצוע וכן כל מידע הפוגע בפרטיותו של כל אדם, לרבות המערער, אלא אם יקבלו לכך אישור מבית המשפט. לאחר הפקדת ההתחייבות, נפגעי העבירה יהיו רשאים לעיין בבקשה לעיכוב ביצוע באמצעות פניה למזכירות בית המשפט או לפרקליטות.

ניתנה היום, כ"ח בתשרי התשפ"ב (4.10.2021).

עמוד 2

שרית עבדיאן
ר ש מ ת
